

# Hen pegwan sorat Pablo hen anchichay eCorinto

*Kasen nanorat ah Pablo hen tatagud Corinto hen kawad-ana ad Macedonia hen anchi tawén way 55 ménat. Yag gapo ta wachan nangura an hiya gapon anchi pés-éy soratna, tenàchégana hen kena-aposelna ya hen wachan hiya. Yag chakar agé hen yamanna hen kachùran an chicha gapon nanongparancha hen anchi pés-éy imfagana.*

---

**1** <sup>1</sup>Haén ah Pablo way aposel Jesu Cristu gapoh layad Apudyus. Yag antoyan agéhtoh Timoteo way sonodtaaw. Wat antoyan hen soratni an chàyu way cha ma-am-among ahnad Corinto way manayaw an Apudyus ya anat agéh kafabréfabréy way sakopon hen provinsiyan hen Acaya.

<sup>2</sup>Wat hen chawatni, ta totollongan chitaaw amin an Amataaway Apudyus ya Apotaaway Jesu Cristu, ya ta papannohoncha agé hen hamhamàtaaw amin.

## Hen manorongan Apudyus an chitaaw

<sup>3</sup>Antaaw yanggay ammag manyayaman an Apudyus way aman Apotaaway Jesu Cristu, ya antaaw agég chachayyawén hiya te hiya agé hen ammag menangség-ang way Ama ya menangtorong way Apudyus. <sup>4</sup>Te chana ayuayuan chitaaw hen aminay chataaw maligatan. Wat yachi agé hen ekamantaaw way manorong hen anchichay ifataaw way cha maligatan ah heno way ligat. Te hen anchi chana ekaman way manorong an chitaaw, wat yachi koma agé hen ekamantaaw way manorong hen anchichay ifataaw. <sup>5</sup>Te kaman hen anchi chataaw miligatan hen anchi pararo way nanligatan Jesu Cristu, wat kaman agéhchi hen mèawaantaaw hen anchi chakaray torong Apudyus gapon hiya. <sup>6</sup>Yag chàni, no cha-ani maligatan, annig cha etàén, te hen halenonotnaat hen katoronganyu ya ah kahara-anyu. Ya cha agé epas-épas-ém Apudyus hen

hamhamàni way hen halenonot nadchi agéat hen katapyatapyan hen anohyu way manganoh hen uray heno way ligat way kaman hen chani manganohan. <sup>7</sup>Wat an-anig sigurachu mepanggép an chàyu, te innilani way uray no cha-ayu maligatan way kaman hen chani maligatan, wat torongan chillu Apudyus agé chàyu way kaman hen chana ekaman way manorong an chàni.

<sup>8</sup>Sosnod, laychénni way mangempaka-ammu an chàyu hen anchi nekaman an chàni hen provinsiyani hen Asia, te ammag pararo way téréni hen napaligatannihchi way ekatni no ammag maid poros namnamani way matagu. <sup>9</sup>Te hen ekatni hen hiyachiyat an-ani yanggay ammag matéy. Ngém an peet an na-ammaanchi ah mangacharanni way achini koma manchinlan hen kafaellanni, ta anni yanggay an manchinlan ah Apudyus way makafael way mangempauchi hen natéy. <sup>10</sup>Te annag tenorongan chàni hen hiyachiy napaligatanni way ekatniyat no iyatéynichi, wat sigurachuani way totollongana chàni chillu way uray heno hen mepasamak wat annig an cha manchinlan hiya. <sup>11</sup>Ya uray agé chàyu, chayú agé torongan chàni hen luwaruyu. Yag no chuar hen manginluwaru an chàni, wat ammag chuar agé hen manyaman an Apudyus hen manorongana an chàni hen manongfatana hen luwaruyu.

<sup>12</sup>Annig cha ichayaw ya sigurachu agé hen hamhamàni way hen aminay chani ekamkaman hen katagutagu ya kaskasen an chàyu, wat nacharos amin way maid netat-aro ah laweng. Yag faén agé hamhamà hen tatagu hen nangar-anni hen enkamanni te an tenorongan Apudyus chàni gapon ség-angna. <sup>13,14</sup>Ya amin hen soratni an chàyu agé wat maid netataro ah laychénychay aryén, te narawag hen chani ifaga ah ma-awatanyu paat koma. Yag tàén cha-anyu unay ma-awatani hen wacha an chàni, sapay ta ma-awatanyu way téréni no ah awni, ta no umchah hen anchi ag-agaw way mamfangchan Apo Jesus, mafalin koma way ichayawyu chàni way kaman hen manginchayawanni an chàyu.

### Hen iggay metoroyan hen ayan Pablo ad Corinto

<sup>15,16</sup>Yag gapo ta innilà chillu way patigényu haén wat yachi hen ekat-owén engwani ahna unna ya an-aniyat manchakpos ad Macedonia ta kasenni agé engwahna hen mamfangchanni way marpod Macedonia ta mamegwa hen manoronganni an chàyu ah katapyatapyan hen séméman hen hamhamàyu. Ya hen iha, ekat-o agéén ta chàyu hen tomorong way mangempaligwat an chàni hen ayanni hen sakopon hen Judea. <sup>17</sup>Ngém achi gapo ta iggay natoroy hen planoni, achiyu koma ekat ah hamhamàyuwén ammag achi matalek peet hen alè way kaman hen anchichay achi omafurot way uray maid achicha afunan yag achicha chillu patigén way mangamma. <sup>18</sup>Ah kenatalek Apudyusat maid kaman an cha nadchi an chàni, <sup>19</sup>te maid met agé kaman an nadchi an Jesu

Cristu way anà Apudyus. Te hiya, maid paat enab-afunana ah iggayna ammaan. Ya hiya met hen chani i empagngar an chàyu, chàni an cha Timoteo an Silvanos. <sup>20</sup>Te hen egachay empopostan Apudyusat ah Jesu Cristu hen nangempatoroy. Wat yachi hen chani manàchégan hen kenatalekna hen aminay tatagu ah machayawan Apudyus. <sup>21</sup>Ya ah Apudyus, hiya hen cha mangempaknég hen afurottaaw amin an Jesu Cristu. Yag piniyarna agé chitaaw way mangamma hen epa-ammana. <sup>22</sup>Yag menarkaana agé chitaaw ah kail-ana way chitaaw hen tataguna way hen enkamanna, inidchatna hen Espirituna way miyachar an chitaaw ah manot-owaantaaw way i-idchatna hen amin anchichay empostana way idchat.

<sup>23</sup>Innilan Apudyus hen katot-owana way hen anchi ustoy lason-o hen iggay-o ummaliyan ahnad Corinto, te achì laychén way mangemparaweng hen hamhamàyu hen mangingarà an chàyu. <sup>24</sup>Te faén gagtàni way anni an mancharén chàyu mepanggép hen afurotyu, te nenèngong met hen afurotyu. Te hen laychénni yanggayat anni koma an i taptapyan hen laylayadyu ah sém-éman hen hamhamàyu.

**2** <sup>1</sup>Wat hiyaha hen mangaryàén achiyà umale ad uwan te achì laychén way kasen mangemparaweng hen hamhamàyu. <sup>2</sup>Te no ingarè chàyu ah lomawengan hen hamhamàyu, nokayat agé hen mangemparaylayad an haén nò. Te chàyu met chillu hen cha mangemparaylayad an haén. <sup>3</sup>Wat yachi hen nangensoratà hen anchi ammag pararo way sorat-o an chàyu, ta iyam-ammayu koma hen chayu ekamkaman ta ana-at umale, ta achiyà an umale way mangemparaweng hen hamhamàyu te chàyu koma hen cha mangemparaylayad an haén. Yag innilà chillu way no lomaylayachà hen umaliyà, kapeletan way lomaylayad-ayu agé. <sup>4</sup>Ya faén angkay naraka hen anchi nanoratà an chàyu, te ammag sigab way téréng hen hamhamào yag nankelaà amin way nannanmà hen chayu am-ammaan. Yag hen pontos hen anchi sorat-o, faén ah lomawengan hen hamhamàyu, te ah mangil-anyu koma hen kenapararon hen layad-o an chàyu.

### Masapor pakawanén hen anchi ifa way fummasor

#### 1 Cor. 5

<sup>5</sup>Hen anchi ifayu way nangammah laweng, faén yanggay hen hamhamào hen emparawengna te uray agé chàyu ménatat nasigfan hen hamhamàyu agé. Ngém achì koma laychén way manéphép hen kachusana, <sup>6</sup>te narégna ménat hen anchi enkamanyu an hiya. <sup>7</sup>Wat hen ekamanyu ad uwan, anyug pakawanén yag empas-émyu agé hen hamhamàna ta achi tomkar way téréng, te magat annag iyanggayan hen afurotna. <sup>8</sup>Yag masapor agé anyu yanggay ammag epàila hen layadyu chillu an hiya. <sup>9</sup>Te hen ihay ganchat-o hen anchi nanoratà an chàyu,

ta ilà agé no afurotonyu tot-owa hen aminay chà itugun an chàyu, yag chayu tot-owa ammaan. <sup>10</sup>Wat ad uwan, pakawanényu hiya. Te no pakawanényu hen ihay tagu, pakawanê agé hiya. Yag innilan agé Apo Jesu Cristu way no wachan penakawan-o, achì tot-owa kasen hamham-én hen anchi fasorna. Enammaàchi ah pagsaya-atanyu amin ta wachay torachényu <sup>11</sup>ta achi chitaaw afaén an Chumunyu te innilataaw hen kenasilibna ah manlokopana an chitaaw.

**Hen cha omafurot hen kaman fangfangru an Apudyus**

*Apos. 20:1*

<sup>12</sup>Hen émméyà ad Troas way i nangintudtuchu hen anchi ammayay chamag mepanggép an Cristu, anà ammag laylayad te winayaanà an Apudyus way nantudtuchu ahchi. <sup>13</sup>Ngém anà chillug nachanagan te maid inchahà hen anchi sonodtaaw way Tito ahchi ah manamagà paat hen mepanggép an chàyu. Wat iggay mahen-awniyan yag tenaynà chicha way i manganap an hiya ad Macedonia, yag inchahà tot-owa hiya.

<sup>14</sup>Wat hiyachi, anà ammag manyaman an Apudyus te gapon nelarammongantaaw an Cristu wat tenorongan chitaaw way mangafà hen kafusorna. Yag inyusarna agé chàni way manginwarawag hen anchi chamag mepanggép an Cristu hen aminay chani ayan way hen yachiy chamag, kaman paat fangfangrun Apudyus way cha honghongon hen katagutagu. <sup>15</sup>Yag uray agé chitaaw way cha omafurotat, kaman paat chataaw mamfango an Apudyus way kaman paat wacha hen kenafangon Cristu an chitaaw ah manonghongan hen aminay tatagu way uray hen anchichay mahara-an ya hen anchichay achi. <sup>16</sup>Wat ah manonghongan hen anchichay achi mahara-anat antaaw ammag kaman chan agub way pomchit. Waman ah manonghongan hen anchichay mahara-anat antaaw ammag kaman chan fango way tomagu. Maid tot-owa karébféngan hen tatagu way mangchén hen kaman an cha nadchi way fiyang no faén ah Apudyus hen namiyar an hiya. <sup>17</sup>Wat faén-ani tot-owa kaman hen anchichay chuar way tapena way ancha yanggay ammag cha igégga-ay hen alen Apudyus ah kaman tencha ah mangar-ancha yanggay ah pelak. Ngém chàni, safali hen gachatni te ah Apudyus paat tot-owa hen namiyar an chàni. Wat chani iyafiin hiya ya i-illana agé chàni hen antoy chani mansérfiyan an Jesu Cristu.

**Hen anchichay chan sérfi hen anchi kà-amma way torag Apudyus**

*Gal. 3:17-26*

**3** <sup>1</sup>Magat wachay mangaliyén anni ammag cha ichayaw hen acharni, ya magat wacha agéy mangaliyén masapor wachay epàilani ah sorat an chàyu ah manot-owaanyu hen kenaustoni way mantudtuchu. Ono chàyu agé hen mangammah sorat ah mangempàil-anni hen tapena ah

manot-owaan hen kenaustoni. <sup>2</sup>Ngém achini masapor cha nahha, te maid kasen kaman sorat ah manot-owaan hen kenauston hen chani itudtuchu no achi yanggay chàyu. Te no ilan hen tatagu chàyu way nafalewan hen a-ammana, wat yachi hen mangammuwancha hen kenatot-owani agé, te chayu mansarmengan hen wachan chàni. Ya naraka agé hen kaman mamasaancha an chàyu. <sup>3</sup>Te kaman paat chàyu hen sorat Cristu way empa-ammana an chàni ah mamasaan hen katagutagu. Yag faén agé ammag lapes hen nesorat te hen Espiritun Apudyus paat. Yag faén agé fato hen nesoratana te hen hamhamàyu paat hen nesoratana.

<sup>4</sup>Hen nangaryanni an nadchi, te sigurachuani way akseptarén Apudyus hen chani ammaan gapon Jesu Cristu. <sup>5</sup>Yag achini paat agé ekatén narpon chàni hen anchi kafaelanni way mangamma hen antoy chani ammaan, te narpo chillu an Apudyus hen amin antoy kafaelanni. <sup>6</sup>Te hiya hen nangidchat hen anchi kafaelanni way mangintudtuchu mepanggép hen anchi faru way torag Apudyus ah kahara-an hen tatagu. Yag hen hiyachiy kahara-an, faén gapoh mangafurotan hen anchi nesosorat way orchin, te gapo hen torong hen Espiritun Apudyus. Te hen anchi nesosorat way orchin, anna yanggay an empaka-ammu hen fumasoran way mangensena hen tatagu an Apudyus ah ing-inggana. Waman hen Espiritun Apudyus, anna an epaka-ammu hen ekaman way mètagu an Apudyus ah ing-inggana.

<sup>7</sup>Manowat te na-apudyusan tot-owa hen anchi orchin ad namenghan way nesosorat hen anchi fato way nidchat an Moses, te ammag hummili way térén hen féhar Moses ah kahilin Apudyus gapon hommag-éan Apudyus an hiya. Yag tàén cha machémachép hen hilin hen féharna, ammag achi chillu makemamad hen anchichay ganà Israel way mangila an hiya gapon kahilina. Wat no yachi hen kapegsan hen kena-ammay hen anchi orchin way maid kasen fanagna no faén hen kachusaan hen tatagu, <sup>8</sup>ay ammoh achi kaskasen hen kapegsan hen kena-ammay hen man-ancharan hen Espiritun Apudyus. <sup>9</sup>Wat no machayaw way térén hen anchi orchin Apudyus way cha mangimfaga hen ketap-aran hen heno way manlabseng, ay achi kaskasen agé hen kachayawan hen anchi planon Apudyus way mamfalinéna chitaaw ah maid fasfasorna an hiya. <sup>10</sup>Ah kachayawan hen anchi planon Apudyus ad uwan ya ah kenangatonaat, kaman paat achi maelasin hen kachayawan hen anchi pés-éy planona. <sup>11</sup>Te no machachayaw hen anchi pés-éy imfagan Apudyus way mapépéppég, ay achi kaskasen hen kachayawan hen anchi empafùnagna ad uwan way maid péppégna ah ing-inggana.

<sup>12</sup>Yag gapo ta sigurachuani mepanggép hen anchi planon Apudyus, an-ani agég natorod way mangintudtuchu <sup>13</sup>way maid chani etat-aro. Te faén-ani kaman an Moses way annag lenengfan hen féharna ta achi koma madlaw hen anchichay kacharaana hen cha kaumahan hen anchi

hilina. <sup>14</sup>Ya pachongna agé hen anchichay kacharaana way ganà Israel, te kaman paat nalelengfan agé hen hamhamàcha way ingganad uwan, anchag kaman nabfurag. Te no fasééncha hen anchi orchin Moses, anchag achi chillu ma-awatan hen pontosna. Ngém yachi chillu hen mekaman te egad chillu omafurot hen tagu an Jesu Cristu ya anat maka-an hen anchi kaman chàlig way manlelengngéb ah hamhamà. <sup>15</sup>Wat ingganad uwan no faséén hen anchichay Judio hen anchi orchin Moses, kaman paat é-éttégna chillu hen anchi manlelengngéb ah hamhamàcha. <sup>16</sup>Ngém nesosorat hen alen Apudyus way no ancha an manhagong an Apotaaw wat maka-an hen anchi nanlelengngéb ah hamhamàcha. <sup>17</sup>Yag hen anchi Apotaaw way chana aryénat hen Espiritun Apudyus, te henoy tagu way niyacharana, nailibli hen anchi orchin Moses. <sup>18</sup>Wat amintaaw way cha omafurot, maid hen anchi kaman manlelengngéb hen hamhamàtaaw te kamantaaw sarmeng way cha homaraan hen kena-ammay hen Apotaaway Espiritun Apudyus. Yag gapo agé hen chana man-ancharan an chitaaw, wat chataaw mafalefalewan ah komamanantaaw an hiya ta kaskasen hen mail-an hen kenangatona.

**Hen anchi nafaror way ini-inggaw hen anchi ammag kafafaan**

*1 Cor. 2:6-16; 1 Tes. 2:1-16*

**4** <sup>1</sup>Ammag gapo yanggay hen ség-ang Apudyus yag piniyarna chàni way mangintudtuchu mepanggép hen anchi anat na-ammuwan way planona. Wat yachi hen annig mangempapatiyan agé way achini paat engayngay-an. <sup>2</sup>Wat achini an cha silifan hen tatagu ah marokopancha way omafurot. Te achini cha usarén hen natnat-én way taktek ah kawisancha. Ya achini agé cha tekowén hen anchi laychén hen alen Apudyus way aryén te afifiin amin cha nadchi. Te ah sangwanan Apudyusat anni yanggay an cha eparawag way mangimfaga hen totowa yag kapeletan way cha agé elasin hen katagutagu hen wacha an chàni. <sup>3</sup>Wat no wachay tagu ah achi maka-awat hen antoy ammayay chamag way chani itudtuchu, achicha ma-awatan te chichachi chillu hen metatap-ar. <sup>4</sup>Te ah Chumunyu way hiya hen chan toray hen tatagun antoy lota, annag lelengfan hen hamhamàcha ta achi mafalin way mahelawancha hen anchi ammayay chamag mepanggép hen kachayawan Jesu Cristu way kapachong paat Apudyus. <sup>5</sup>Wat chàni, faén hen kaenammayni hen chani iwarawag, te annig enammaan hen acharni ah kaman alepanyu ah manginwarawaganni an chàyu hen anchi kena-ap-apon Jesu Cristu. <sup>6</sup>Yag ah Apudyus way nangamma hen antoy lota way hiya hen nangimfaga hen karmuwan hen helaw ta mahelawan hen helang, hiya agé hen cha manelaw hen hamhamàtaaw ta ma-awatantaaw hen kaenammayna. Ya maid kasen mangempàila hen kaenammay Apudyus no faén yanggay ah Jesu Cristu.

<sup>7</sup>Waman chàni way cha mangintudtuchu, kaman-ani yanggay an fanga way nangiggaan Apudyus hen anchi nafaror way térén. Yachin enkamanna ah kail-ana way hen anchi kafaelanni, iggay narpon chàni te an narpon Apudyus. <sup>8</sup>Wat hiyachi, tàen no maid achini lak-amén ah ligat way kaman paat cha chàni pehpehtén, achiani chillu cha ma-afà. Yag uray no umchah hen maid poros innilani ah ustoy ekamanni, achi chillu cha ngomaya hen hamhamàni. <sup>9</sup>Yag uray no cha chàni agé pap-aligatén hen anchichay tatagu, achi chàni chillu taytaynan an Apudyus. Yag uray no penàpàngang chàni, cha-an-ani chillu matéy. <sup>10</sup>Ammag hiyahiya hen cha mepasamak an chàni, wat annig tatà-ayén hen matéyanni way kaman agé hen anchi nekaman an Jesus. Ngém gapo ta achina parufusun hen mapchitanni, yachiyat agé hen cha mangil-an hen tatagu way natatagu peet ah Jesus way manahallimun an chàni. <sup>11</sup>Amin hen antoy matatagguwanni, annig tatà-ayén hen matéyanni gapon chani mangammaan hen laychéen Jesus. Ngém yachiyat agé hen kail-ana way wawà-acha ah Jesus an chàni way cha manalihalimun hen antoy acharni way narakah matéy. <sup>12</sup>Wat tàen no annig tatà-ayén hen matéyanni gapon anchi chani minwarawagan hen anchi ammayay chamag, achi fali te hiyaatchi hen mètaguwanyu an Apudyus ah ing-inggana.

<sup>13</sup>Wacha hen nesosorat way alen Apudyus ad namenghan way ekatnéén, “Afurotò hen imfagan Apudyus, yag gapo ta enafurot-o, yachi hen manaphapetà.”

Wat pachongna agé an chàni, te gapo agé hen nangafurotanni hen imfagan Apudyus wat yachi agé hen chani manaphapetan. <sup>14</sup>Yag sigurachuani way ah Apudyus way nangempauchi an Apotaaway Jesus, wat epauchina agé chàni ya umat agé chàyu gapo hen chataaw omafurotan an Jesus, yag annaat agé aran chitaaw amin way melamong an hiya. <sup>15</sup>Wat amin hen antoy chani maligatanat annig cha anohan ah katoronganyu, te no chumuachuar hen tatagu way mangawat hen torong Apudyus ya hen ség-angna, wat chumuachuar agé hen anchichay manyaman an hiya ah kachayawana.

<sup>16</sup>Wat hiyachi hen ammag achi ngomayngay-an hen hamhamàni, te tàen cha komapsokapsot hen antoy acharni gapoh kenarotana, ammag enag-agaw agé way cha pomegsapegsa hen afurotni an Apudyus. <sup>17</sup>Yag annig cha ifilang hen aminay ligatni ad uwan ah ammag hen-ò-orongan te mapépéppég chillu, ya hen halenonotna agéat hen mannanayun way a-anammay way maid kepachongana ya maid agé kepaniyana. <sup>18</sup>Wat hiyachi hen achini paat cha agawaan hen anchichay maila hen antoy lota ad uwan, te hen chani agawaan paatat hen anchichay achi maila way wacha ad uchu. Te hen anchichay maila way wachan antoy lota, mapépéppégcha amin. Waman hen anchichay achi maila way wachad uchu, chichachi hen maid kapéppégana.

**Unnina hen ataguwan ad uchu no hen antoy lota**

*1 Cor. 15:50-55*

**5** <sup>1</sup>Innilataaw way tàén matéy hen antoy achartaaw way an yanggay ammag kaman hen kafakasan chi afong wat wà-acha chillu hen anchi mannanayun way achar ah fumaryantaaw ad uchu way idchat Apudyus. Ya faén agé tatagu hen nangamma te ah Apudyus paat hen nangamma, wat ammag achi matmatéy ah ing-inggana te mannanayun. <sup>2</sup>Ya magénén chataaw omaghéy ah ahoptaaw way fumaréy hen anchi faru way achar way mafalin inggaw ad uchu. <sup>3</sup>Te no matéytaaw, faén ammag lennawa yanggay hen inggaw ad uchu te wacha chillu hen achar way fumaryana. <sup>4</sup>Ngém hen antoy atatagguwantaaw ad uwan hen antoy lota, kaman paat chataaw parapara-an ah kaligat hen cha mepasamak. Manowat te faén hen atéyan hen chataaw ahopan, te hen laychéntaaw yanggayat ammag masokatan koma hen antoy achar way narakah matéy ah mannanayun way achar way achi matmatéy ah ing-inggana. <sup>5</sup>Yag ah Apudyus hen nannanmà way yachi hen midchat an chitaaw. Yag inidchatna agé hen Espirituna way miyachar an chitaaw ah manot-owaantaaw hen mangidchatana an nadchi.

<sup>6</sup>Wat hiyachi, uray heno way mepasamak an chitaaw, achi chillu ngomayngaya hen hamhamàtaaw te wacha hen Espiritun Apudyus an chitaaw ah manot-owaantaaw hen anchi midchat ah pegwana way faru way achar. Yag innilataaw way hen kawad-antaaw hen antoy lota way fummafaryan hen antoy achar, wat achawwéytaaw hen kawad-an Apotaaway Jesu Cristu. <sup>7</sup>Wat hen antoy natatagguwantaaw hen antoy lota, hen anchichay achi maila hen chataaw manchinlan way faén antochay mamàila. <sup>8</sup>Wat uray heno way mepasamak, antaaw ammag sésémén chillu, te achitaaw émé-gégyat way matéy. Te pawadwad-éntaaw chillu hen mì-iggawantaaw an Apo Jesus no hen ini-inggawan hen antoy lota. <sup>9</sup>Ngém hen kaskasen way laychéntaaw, wat hen mangammaantaaw hen mangemparaylayad an Apudyus way uray ad uwan hen antoy natatagguwantaaw hen antoy lota ono hen mì-iggawantaaw an hiya ad uchu. <sup>10</sup>Te amintaaw way tatagu wat mepasangotaaw way mepasango an Jesu Cristu ah mauwisantaaw. Yag wéhchiyén midchat an hiya hen assong hen chana enammaan hen antoy natatagguwana ad uwan way ammay no ammay ya laweng no laweng.

**Hen mangin-ifaan Apudyus hen tatagu gapon Cristu**

*Col. 1:15-23*

<sup>11</sup>Wat hiyachi, gapo ta na-awatanni way ammag aggaégyat hen manguwisan Apo Jesu Cristu hen tatagu, wat annig an epapate way cha mangimfagafaga hen tatagu ta omafurotcha koma. Yag inni-ilan



Apudyus way yaha yanggay hen wachah hamhamàni way maid safalih ganchatni an chàyü. Yag sapay koma ta uray agé chàyü, innilayu way yaha agé yanggay hen wachah hamhamàni. <sup>12</sup>Achì cha aryén chato ah manayawanyu paat an chànì te hen chà mangaryan an cha natto, ta maawatanyu hen kenatot-owan hen chani ammaan, ta wachay esongfatyu hen annachay tatagu way cha mangempasekat hen kenasasa-adcha way ancha paat an cha patigén hen itchura way i-illan hen tatagu yag achichaat pagan-ano hen kenalimpiyun hen hamhamà. <sup>13</sup>Wat no kaman paat an-anig nattagar ah mangi-ilan hen tatagu, oo te chani ammaan yanggay hen kachayawan Apudyus. Ngém no ekatchéén an-ani an naham-an, oo te ah katoronganyu. <sup>14</sup>Te hen anchi pararo way layad Cristu an chitaaw, yachi hen chan kolle ah hamhamàni. Te narawag way térén an chànì way natéy ah Cristu ah sobfot hen aminay tatagu. Wat uray an ihà-an hen natéy, kaman paat niyatéytaaw amin an hiya hen natéyana. <sup>15</sup>Yag gapo ta natéy ah para an chitaaw, wat amintaaw way natattagu, faén koma hen pagsaya-atan hen achartaaw hen patigén ta hen anchi laychén Jesu Cristu koma paat hen patpatigén te hiya hen natéy ya nan-uchi ah kahara-antaaw.

<sup>16</sup>Hen anchi ar-argaw, chani enarkoro hen kenatatagun hen tatagu way mangimfisar hen kasasa-adcha ono kafinaknangcha way yachi chillu hen cha ekaman hen anchichay achi omafurot. Yag uray ah Cristu hen anchi pés-éyfaat yachi agé hen enkamanni an hiya. Ngém faénchi hen chani ekaman ad uwan. <sup>17</sup>Te uray heno way tagu way omafurot an Cristu, wat ammag mafalewan hen kenatataguna way maka-an hen anchichay siguchay laweng way a-amma yag mesokat hen anchi faru way a-amma way ammay. <sup>18</sup>Ah Apudyus hen cha mangamma amin an cha nadchi way hiya, gapo hen enammaan Cristu wat imfangadna hen tatagu an hiya ah kasenna mangifaan. Yag impiyarna agé an chànì hen katudtuchuwan hen tatagu mepanggép hen anchi mangimfangchana hen tatagu ah man-ifana. <sup>19</sup>Wat hen chani itudtuchu way gapo hen enammaan Cristu, wat mafalin ifangad Apudyus hen tatagu an hiya ah kasenna man-ifa way achina agé unongon hen fummasorancha. Yag impiyarna hen yatoy chamag an chànì ah itudtuchuni hen aminay tatagu.

<sup>20</sup>Wat hiyachi, chànì hen penaka-achar Cristu way cha usarén Apudyus way mangà-arò an chàyü. Wat pangpanga-aseyu ta gapon Cristu, eparufusyu ah Apudyus way mangimfangad an chàyü ah man-ifana. <sup>21</sup>Te ah Apudyus, tàén ammag maid poros fasfasor Cristu, anna chillug empohig hen egachay fasortaaw an hiya ta hiya hen machusa ah kahara-antaaw. Yag gapon nelarammongantaaw an hiyaat yachi hen mèawaantaaw hen kena-ammayna.

**6** <sup>1</sup>Wat chànì way cha mèamma an Apudyus, cha-anin pangpanga-ase an chàyü ta achiyu ammag an mamfalinén hen anchi ség-ang

Apudyus an chàyu ah kaman paat maid sérфина. <sup>2</sup>Changrényu ngén hen anchi nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén,

“Chengngar-o hen anchi chinawatyu, te niyaphor way yachi hen ustoy tempon hen manga-asiyà an chàyu, wat tenorongà chàyu te yachi chillu hen ustoy tempon hen mangenhara-à an chàyu.”

Yahan imfagan Apudyus. Wat changrényu ngén te ad uwan angkay hen anchi ustoy tempon hen mangngaran Apudyus an chàyu, yag ad uwan agé hen ustoy tempon hen kahara-anyu.

<sup>3</sup>Anni paat an cha ar-arwachan ta maid koma manumchumsek hen mangammaanni hen antoy impiyar Apudyus an chàni ta maid manlasonan hen tapena ah achicha omafurotan. <sup>4</sup>Yag ah kail-an way ah Apudyus paat hen chani mansérfiyan, wat annig an epapate way manga-anoh hen aminay ligat way cha mepachah an chàni ya hen aminay aggaégyat way cha mepasamak. <sup>5</sup>Namen-ano way an chànig cha penagopagoh ya imfarufarud. Ya namen-ano agé way cha chàni ginabfor. Ya an-ani agég mau-ungar gapon chani ammaan. Yag no hen-a-argawan ay agéén ammag maid én-énnénni way masséy ya an-ani amin ammag chan henahenaang. <sup>6</sup>Yag ah mansérfiyanni an Apudyus agéat nachachallosan hen a-ammani, ya nenèngong hen nangawatanni hen alena, ya chani agé anoanohan hen egad, ya anni agég a-annachan hen aminay chani ekaman. Ya wacha agé hen Espiritun Apudyus an chàni, ya chani agé epàila hen tot-oway layadni hen katagutagu. <sup>7</sup>Ya ah mansérfiyanni an Apudyus agéat pahig tot-owa hen aminay chani itudtuchu way hen kafaelan Apudyus hen chan anchar an chàni. Yag hen nangimfilangan Apudyus an chitaaw ah maid fasorna an hiya, wat yachi hen armasni ah chani manginyafà hen laweng ya hen chani mangenhapar hen anchichay cha mangamma ah laweng an chàni. <sup>8</sup>Hiyachi, tàén cha chàni pelohon ono an chàni an chayawén, anni chillug epapate way mangamma hen laychén Apudyus. Ya uray agé no an chàni an ustan ono an chàni an ammayén, yag uray no ekatchéén nangéttém-ani, chaniyat chillu aryén hen anchi yanggay katot-owaan. <sup>9</sup>Tàén achi chàni ifilangén machachamag-ani chillu. Yag tàén matatà-ayan hen matéyanniyén antoyan-ani chillu way natattagu. Ya uray cha chàni pap-aligatén ah kadisiplinaanni an Apudyusén achi chàni chillu cha pédtén. <sup>10</sup>Yag uray agé ta lonay hen cha mepachah way omenpatokarén an-ani chillug laylayad. Ya tàén agé an-anig publi, chani chillu pafaknangén hen tatagu an Apudyus. Yag tàén maid tot-owa kok-owaniyén kaman chillu annig awéén hen egad ah ing-inggana.

<sup>11</sup>Wat chàyu way sosnod ahnad Corinto, gapon layadni an chàyuwat imfagani hen aminay hamhamàni an chàyu way maid enhohhootni.

<sup>12</sup>Faén chàni hen kommorang ah layad an chàyu, ngém magat chàyu hen korang hen layadna an chàni. <sup>13</sup>Wat hen ifagà an chàyu way iyalig-o ah

a-anào paatat papegséenyu koma hen layadyu an chàni agé way kaman hen chani ekaman an chàyu.

**Achita cha ma-awis hen a-ammaan hen anchichay achi omafurot**

<sup>14</sup>Chitaaw way cha omafurot, achi mafalin way mì-i-ibfataaw hen anchichay achi omafurot, te achi poros mafalin miyahawa hen ammay hen anchi laweng. Te ay ammoh mafalin mantepnonon cha paway an helang. <sup>15</sup>Ya achi agé mafalin way mantempoyug cha Cristu an Chumunyu. Wat pachongna agé hen cha omafurot ya hen achi, te ammag maid mantempoyugan hen hamhamàcha. <sup>16</sup>Te ay ammoh mafalin epaghépno hen enap-apudyus ah ustoy faréy Apudyus. Te chitaaw met paat hen ustoy faréy hen anchi natattagu way Apudyus gapo hen niyacharan hen Espirituna an chitaaw. Te yachi hen imfagan Apudyus hen anchi nesosorat way alena way ekatnéén,

“Iyà mifaréy hen anchichay tatagù ta mì-iggawà an chicha, ta haén hen man-apudyuscha way chayawéncha ya chicha agé hen mantatagù.”

<sup>17</sup>Yag ekat Apudyus agéén,

“Achiayu cha mèttempoyug hen anchichay achi omafurot te nat-én-ayu chillu. Wat tém-én-ayu ta achiayu cha metape hen heno way laweng way chacha ammaan, wat yachi hen mangempaghépà an chàyu, <sup>18</sup>ta haén hen man-amayu ya chàyu agé hen man-a-anào.”

Yahan imfagan hen anchi mannakafael way Ap-apo way ah Apudyus.

**7** <sup>1</sup>Sosnod way laylaychê, chichachi hen empopostan Apudyus an chitaaw, wat antaaw ammag etagay koma hen aminay laweng way mangempa-aggarémha hen achar ya umat agé hen hamhamà. Ta antaaw paat an iyafiin ah Apudyus ya ta antaaw an agawaan paat way machachallosan ah pomegpegsaan hen mangammaantaaw hen usto.

**Hen laylayad Pablo uray no cha maligatan**

<sup>2</sup>Anyu koma an taptapyan hen layadyu an chàni te maid met enam-ammaanni ah laweng an chàyu ya maid agé chinachaelni an chàyu ya maid met agé linugini an chàyu. <sup>3</sup>Achi cha aryén chato ah mangempafasora an chàyu, te tot-owa chillu hen anchi imfafaggà way ammag achi makàka-an hen layadni an chàyu, tàén matéy-ani. <sup>4</sup>Yag an-ani agég sigurachu mepanggép an chàyu way ammaanyu hen usto wat annig cha ichayaw chàyu hen tapena. Yag tàén chuar hen napaligatanni, mas-ém chillu hen hamhamàni gapon chàyu wat an-ani ammag laylayad way térén.

<sup>5</sup>Yag uray hen anchi inumchahanni ad Macedoniaén iggay maka-an hen ligatni te an chàni nangagaw-én hen chuaray ligat way ammag maid achi wacha ah komontara. Yag cha-ani agé machanagan

te magat ma-allilaw hen afurotyu. <sup>6</sup>Ngém ah Apudyus way cha chillu mangemparaylayad hen hamhamà hen anchichay cha ngomehpéy hen hamhamàna, emparaylayadna agé hen hamhamàni hen inumchahan Tito way narpohna ah fabrèyyu. <sup>7</sup>Yag faén agé yanggay hen anchi inumchahana hen nangemparaylayad an chànì, te hen anchichay henaphapetna agé way enkamanyu way nangempas-ém hen hamhamàna. Yag henaphapetna agé hen layadyu paat ano way mangila an haén, yag hen namfafawiyanyu agé, ya hen chayu agé manàchégan an haén. Wat ammag kaskasen hen laylayad-o.

<sup>8</sup>Ah katot-owana, achiyà chan a-amuyu gapon anchi pès-éy sorat-o an chàyù, tàén lommawengay térén hen hamhamàyù hen hiyachi. Manowat te nachanaganà hen anchi pès-éyna tot-owa, ngém ammay te an hen-aketan yanggay yag naka-an hen anchi lommawengan hen hamhamàyù. <sup>9</sup>Wat ad uwan, anà ammag lommaylayad yag faén agé gapo hen lommawengan hen hamhamàyù, te gapo hen halenonot nadchi way yachi hen namfafawiyanyu ah namalewanyu hen a-ammayu. Te inyusar tot-owa Apudyus hen anchi lommawengan hen hamhamàyù ah pagsaya-atanyu, wat maid peet karaweng hen anchi nanoratanni an chàyù. <sup>10</sup>Te hen halenonot chillu hen anchi lommawengan hen hamhamà way usarén Apudyus, wat hen mamfafawiyàn ah kafalewan chi hamhamà. Ya hen halenonot nadchi agéat ah kahara-an. Yag maid met man-a-amuyuwan no mahara-anta. Waman no wachay lommawengan hen hamhamà yag antag achi chillu mamfafawi, wat hen halenonot nadchiyat hen mesenaan an Apudyus. <sup>11</sup>Ngém chàyù, emparufusyu tot-owa ah Apudyus way mangusar hen anchi lommawengan hen hamhamàyù. Wat hen halenonotna, anyuwat an ennongnong hen afurotyu way anyug kasen penateg hen nenèng way a-amma, te enagororanyu hen enammaan hen anchi fummasor way iggayyu paat laychén way metakorong, te laychényu paat way mangamma hen usto. Wat tenlényu way nanusa an hiya ta achiayu mafiinan an Apudyus ya umat agé an chànì. Yag hen ihay halenonot hen namfafawiyanyu agéat, anyu paat agég laychén way mangilan haén. Wat maila way pahig usto hen enkamanyu mepanggép hen anchi fummasoranchi.

<sup>12</sup>Wat hen nangensoratà hen anchi sorat-o an chàyù, faén yanggay ah kachusaan hen anchi tagu way fummasor, ya faén yanggay agé ah katorongan hen anchi nangammaana hen laweng, te ensorat-ochi ah mangelasinanyu amin hen kenatot-owan hen hamhamàyù an chànì hen sangwanan Apudyus. <sup>13</sup>Wat gapon chayù enammaan, seném-ém tot-owa hen hamhamàni.

Yag faén agé yanggay chànì hen nepas-ém hen hamhamàna, te uray agé ah Tito. Yag ommam-améd agé hen lommaylaychanni hen nangil-anni hen layadna te ommamay hen hamhamàna hen nangil-ana hen

enkamkamanyu. <sup>14</sup>Te hen cha-anna umaliyan ahna, chà inchayaw chàyu an hiya. Yag ammay te tommot-owa hen amin anchichay imfagà, wat maid eman fumiinà. Te kaman hen anchi chani mangaryan hen pahig tot-owa an chàyu, wat kaman agéhchi way pahig tot-owa agé hen aminay imfagani an Tito mepanggép an chàyu. <sup>15</sup>Wat ammag ommam-améd hen hamhamàna an chàyu te achina aliw-an hen layadyu way nangafurot hen imfagana, ya anat agé hen chanagyu no enammaanyu hen usto ono iggay. <sup>16</sup>Wat ammag pararo hen laylayad-o agé te ad uwan, maid poros chuwachuwà way matalek-ayu tot-owa.

**Hen ekaman hen cha omafurot way umidchat ah etorongcha**

*2 Cor. 9; Fili. 4:10-20*

**8** <sup>1</sup>Sosnod, laychénni way mangempaka-ammu an chàyu mepanggép hen man-ancharan hen ség-ang Apudyus hen antochay cha omafurot way cha ma-am-among ah kafabréfabréy ahtod Macedonia. <sup>2</sup>Te hen antochay sosnodtaaw ahto, tàén anchag cha mapap-aligatan way térén ya ammag chuar hen problemacha, ancha chillug laylayad. Wat uray no publicha way térén, anchag kaman faknang way umidchat ah etorongcha hen anchichay sosnodtaaw way makasapor ah torong ahchid Jerusalem. <sup>3</sup>Ya tàchégà agé way faén yanggay patinggan hen kafaelanha hen chacha inidchat, te anchaat agég cha idchat hen uray anchichay masaporcha. Yag maid met agé cha namelet an chicha, te gapoh layadcha <sup>4</sup>anchag nampangpanga-ase ta parufusunni chicha way mètape way tomorong hen anchichay tatagun Apudyus way cha maligatan hen provinsiyan hen Judea. <sup>5</sup>Yag an-ani agég nascha-aw hen chacha enkaman way ummidchat. Te hen pès-éy inidchatcha, wat hen acharcha ya hen hamhamàcha an Apudyus. Yachi yag anchaat agég cha idchat hen acharcha way tomorong an chàni ah mangammaanha hen laychén Apudyus.

<sup>6</sup>Wat gapo ta yachi hen na-ammaan ahtod Macedonia, ekatniyén ammay no etoroyyu agé way mangamong hen anchi ekatyuwén etorongyu. Wat hen ekatni, epaleni ah Tito ahna way tomorong an chàyu way mangamong, te hiya chillu hen pès-éy nangempahpahmà an nadchi an chàyu. <sup>7</sup>Tot-owa way chayuh elahyan hen tapena hen aminay chayuh ekamkaman, te ammag napegsa hen afurotyu ya makafael-ayu agé way mantudtuchu te chuar hen chayuh ma-awatan mepanggép an Apudyus. Ya anyu agég epapate way mangammah heno way ma-ammaan. Yag amchan agé hen layadyu an chàni. Wat chani agé namnaméén way nawadwadwad hen ekamanyu way umidchat ah etorongyu hen anchichay makasapor ah torong.

<sup>8</sup>Achì cha haphapeténto ah mapeletanyu way mangamma hen antoy chà aryén. Ngém an-o an cha epaka-ammu an chàyu hen layad hen

antochay tapena way umidchat ah torong ta wachay mail-an hen katotowan hen layadyu agé hen ifayu. <sup>9</sup>Te innilataaw met agé chillu hen anchi enkaman Apotaaway Jesu Cristu way tommorong an chitaaw, te tàen no faknang ad uchu way maid achi wacha an hiya, annag tenaynan hen angamin yag ummale hen antoy lota way ammag namfalin ah publi ah katorongantaaw. Yag hen anchi pummubliyana, yachiyat agé hen mifaknangantaaw an hiya.

<sup>10</sup>Wat hen tugun-o an chàyu mepanggép hen anchi etorongyu, ammay ménat no man-ehènyadyu ad uwan hen anchi inlugiyu way nangamong ad tawén. Te chàyu chillu hen pès-éy manlayad way umidchat ah torong, ya chàyu agé hen pès-éy nanginlugi way mangamong. <sup>11</sup>Wat ilanyu ta man-ehènyadyu, ta hen layadyu way nanginlugi, kaman agéhchi koma hen layadyu way mangenhènad ah patinggan hen kafaelayu way umidchat. <sup>12</sup>Te no wachay layadyu way umidchat yag ummidchat-ayu ah kafaelayu way idchat, yachi hen mangemparaylayad an Apudyus. Yag hiya, achina ammag an sengelén hen anchi achitaaw kafaellan way idchat.

<sup>13</sup>Achì ekatén an-ayug cha umidchaidchat ah katorongan hen tapena ingganah chàyu hen ma-awan. <sup>14</sup>Te faénha hen laychê way aryén. Te hen laychê yanggayat antaaw an man-ahetennorong amin. Yag gapo ta wachan sobrayu ad uwan, ammay no etorongyu chachi hen cha makorangan hen tapena. Te non an umat yag ah tapen chi ag-agaw yag chàyu hen makorangan wat hen sobracha agé hen maetorong an chàyu. Te no yachin mekamanat maid ihah maligatan an chitaaw way cha omafurot. <sup>15</sup>Yag yachi chillu hen laychényay aryén hen anchi nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén,

“Hen anchi tagu way naka-among ah chuar, iggay chillu an lommafuschi te inidchatna hen tapena. Ya umat agé hen anchi tagu way an yanggay aket hen enamongna, iggay chillu makorangan te enadchan hen tapena.”

### Hen nanginyéyan cha Tito hen sorat ad Corinto

<sup>16</sup>An-anig manyaman an Apudyus te inidchatna an Tito hen layadna way tomorong an chàyu way kaman hen anchi layadni way manorong an chàyu. <sup>17</sup>Te hen nangimfag-anni way hiya koma hen umalehna, anna tot-owag lelenyad, te loohna peet chillu hehemrà way umalehna gapon layadna an chàyu. <sup>18</sup>Yag antoyan agé hen ihay epetnodni an hiya way sonodtaaw way gapon chana ekaman way mangintudtuchu hen anchi ammayay chamagat ammag ririspituwén hen aminay cha omfurot way cha ma-am-among ah kafabréfabréy. <sup>19</sup>Yag hiya agé hen chinutokancha amin ah man-ifani way manginyéy hen anchi maetorongtaaw hen anchichay makasapor ah torong ad Judea. Ya maid kasen pontos hen

anchi maetorong no achi yanggay hen machayawan Apo Jesu Cristu ya ah mangempàil-antaaw agé hen layadtaaw way tomorong. <sup>20</sup>Wat ammay ta hiya agé hen ihay metnod an chàni te chani tot-owa arwachan hen chani ekaman way mangchén hen antoy chakaray na-among ta maid koma ihah chumumsek gapon chani ekaman. <sup>21</sup>Te anni paat an epapate way mangamma hen usto way faén yanggay hen ammayén Apudyus te uray agé hen ammayén hen tatagu.

<sup>22</sup>Yag antoyan hen iha agé way sonodtaaw way epetnodni ah manifan cha Tito way umalehna. Yag hen mangi-ilani hen katataguna, maila way tomotorong way tagu, ya amchan agé hen layadna way umalehna te chakar hen namnamana mepanggép an chàyu agé. <sup>23</sup>Ya mepanggép an Tito, hiya paat hen ifà way cha mèmama an haén hen antoy chà manorongan an chàyu. Yag hen antochay tapenay ifataaw way metnod an hiya, chicha hen penaka-achar hen amin antochay cha omafurot hen kafabréfabréy ahto. Yag gapon chicha, cha machayaw tot-owah Jesu Cristu. <sup>24</sup>Wat yaha, epàilayu hen rispityu ya hen layadyu an chicha hen sangwanan hen amin annachay cha omafurot ah kafabréfabréy ahna ta wachay manot-owaancha hen anchichay chani ichayaw mepanggép an chàyu.

### Mepanggép hen torong

*1 Cor. 16:1-4; Fili. 4:10-20*

**9** <sup>1</sup>Achi ménat masapor way manoratà an chàyu mepanggép hen chayy etorong hen anchichay tatagun Apudyus ahchid Judea way makasapor ah torong, <sup>2</sup>te ammù way chakar chillu hen layadyu way tomorong. Yag chà agé inchayaw chàyu hen amin antochay cha omafurot ahtod Macedonia way imfagafagà way chàyu ahnah provinsiyan hen Acaya, wat nanepod hen anchi kaysanay tawénat nansasagganay way tomorong. Yag gapon layadyu wat narmu agé hen chakaray layadcha way tomorong. <sup>3</sup>Wat hen mangempaliyà an cha Tito ahna ad uwan, ta mafud-asan koma hen anchi chani inchayaw mepanggép an chàyu way ensasagganayu tot-owa hen etorongyu. <sup>4</sup>Te magat hen aliya ahna yag wachay metnod an haén hen tapen antochay cha omafurot ahtod Macedonia, yag non an umat yag ichahanni chàyu way maid ensasagganayu, an-anig mafiinan way térén te sinigurachuni chàyu. Yag kaman agé hen kafiinanyu. <sup>5</sup>Wat hen ekat-o ah hamhamào, un-unninaat no mamangpangowê hen antochay ifataaw ta icha a-ammongon unna hen anchi empostayu way adchényu, ta no umchah-ani, narpas koma way nesasaggana hen anchi etorongyu. Yag yachi hen kail-ana way chayy umidchat gapoh layadyu way tomorong way iggay-ayu an napelet.

<sup>6</sup>Hamham-ényu ngénto way hen anchi tagu way aket hen inmurana, aket agé hen fat-éna. Waman hen anchi tagu way annag chinuar way

manmura, ammag chuar agé hen fat-éna. <sup>7</sup>Wat ihaiha an chàyuwén masapor ham-éham-éna no kamana hen laychéney idchat ta hen umidchatana, wat gapo ah layadna ta achina an sigfan ya achi agé an mapelet. Te ah Apudyus, laychéna hen anchi ammag mangchat ah layad. <sup>8</sup>Ya hiya agé, kafaelana way mangidchat hen chuar an chàyu ingganah homawar ta mawawà-acha hen érégna ah usarényu hen amin antoy matatagguwanyu, ya ta wacha agéy chuar ah etorongyu hen anchichay makasapor ah torong. <sup>9</sup>Kaman hen anchi nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén,

“Annag cha ilibli way umidchat ah torongna hen anchichay publi, ya ammag mawawà-acha ah ing-inggana hen anchi ammay way chana etorotorong.”

<sup>10</sup>Ah Apudyus way cha marpowan hen fukar way imuran hen anchichay chan amma way hiya agé hen cha mangempatufu an cha nadchi ta wachay anén hen tatagu, kafaelana agé way umidchat ah chuar an chàyu ta chumuachuar agé hen chayumidchatan ah etorongyu. Ya chuar agé hen kaman mabtà gapon chayumidinlibliyan way mangchat. <sup>11</sup>Ya pachuarén agé Apudyus hen aminay wachan chàyu ta wacha wachay chayumidchatan ah libli para hen tapena. Wat hen chayumidchatan, yachi hen chumùrachùran hen anchichay chan yaman an Apudyus. <sup>12</sup>Te hen hiyachiy a-ammaat faén yanggay ah katorongan hen anchichay tatagun Apudyus way maid mafalinna, te chana agé parmuwén hen layad hen chuaray tatagu way manyaman an hiya. <sup>13</sup>Yag yachi agé hen mangil-an hen tatagu way chayumidchatan tot-owa fud-asan hen anchi afurotyu an Jesu Cristu way faén yanggay ammag hen tapàyu hen cha mangale. Wat anchag chayawén ah Apudyus gapon nadchi ya gapo agé hen chayumidchatan tomorongan an chicha ya hen tapena. <sup>14</sup>Yag an chàyumidchatan agég cha iluwaluwaruwan way ammag chakar hen hamhamàcha an chàyumidchatan gapon anchi nangenlasinancha hen anchi kaskascha-aw way nan-ancharan Apudyus an chàyumidchatan. <sup>15</sup>Wat antaaw amin ammag manyaman an Apudyus gapon anchi kaskascha-aw way inidchatna ah matorongantaaw way maid kasen no achih Jesu Cristu.

### Hen nanàchégan Pablo hen anchi napiyarana

**10** <sup>1</sup>Haén way Pablo way ekatchéén nangégyat ano way mangimfaga hen ifagana hen sangwananyu, yag natorod yanggay ano no oma-adchawwéy an chàyumidchatan, wat antoyan paat hen epangpanga-asè an chàyumidchatan yag iyanoh-o way mangimfaga way kaman hen cha nanginyanohan Jesu Cristu. <sup>2</sup>Wat hen ifagà, panga-aseyu paat ta achiyu ammag paningargarén haén ta no mafalin, achi koma masapor epàilà hen anchi tot-oway kenatorod-o an chàyumidchatan. Te no umaliyà ahna, tot-owa angkay way epàilà hen kenatorod-o hen amin annachay cha mangsot an chànì way



mangaliyén ammag hen pagsaya-atan hen acharni hen gachatni way mangamma hen antoy chani ammaan. Ya ancha agég cha epachong chàni hen tatagun antoy lota way maid afurotna. <sup>3</sup>Te tàén-ani tatagun antoy lota, achini chillu cha ekaman hen chacha ekamkaman way mangufat hen anchichay cha komontara. <sup>4</sup>Te hen anchi kaman armas way chani usarén way mangufat an Chumunyu wat hen anchichay mannakafael way armas Apudyus yag faén hen anchichay armas way narpon tatagu hen antoy lota. Yag éréгна hen anchi narpon Apudyus ah manachaelni hen anchi uray kapepegsaan way mangontara an hiya. <sup>5</sup>Wat yachi hen iyafàni hen kenaraeng hen anchichay manasilib ya anat hen heno way pahih-ya way cha manepéd hen hamhamà hen tatagu way mangafurot mepanggép an Apudyus. Yag anni agég epapate way mangafà hen egachay hamhamà ta mafalewancha amin ah mètèmfuruyancha hen laychén Jesu Cristu. <sup>6</sup>Wat tétérnényu hen ommafurotanyu an Jesu Cristu, ta no umaleani ahnaat chuséénni hen annachay ammag oma-adchi.

<sup>7</sup>An-ayu peet ammag cha ma-awis hen cha ilan yanggay hen matayu way achiyu peneknekan hen katot-owaan. Te hen annachay tapen hen tataguhna way achi manlayad an chàni yag chachaat agé ekatén chicha paat ano hen tatagun Cristu, masapor koma ham-éham-éncha, te ammah chàni yag faén-ani agé tatagun Cristu. <sup>8</sup>Magat wachay mangaliyén narafus hen enkaman-o way manàchég hen lébféng-o way nangimfiyang an chàyu. Ngém achiyà chillu mafiinan te ah Apudyus hen nangidchat hen lébféng-o ah katorongan hen afurotyu ya faén agé ah machachaelan hen afurotyu. <sup>9</sup>Yag achiyu koma agé ekat ah hamhamàyuwén chaà manorasorat ah mangég-égyat-o yanggay an chàyu. <sup>10</sup>Te magat wachachay tapena ahna way mangaliyén anà anog natorod way ammag aggaégyat hen sorat-o no oma-adchawwéyà, ngém anà ano agég nangégyat ya nàumud ah sangwananyu. <sup>11</sup>Wat hen ifagà an cha nadchiy tatagu, ancha komag ma-awatan way hen aminay chani ensorat an chàyu hen kamaichanni wat yachi agé hen ammaanni no umchah-ani.

<sup>12</sup>Manowat te maid tot-owa torodni way mangempachong hen acharni hen annachay cha mangempachayaw hen acharcha ahna. Te chicha, anchag cha parangén hen ekatchéén ammayén Apudyus, yag yachiyat agé hen chacha torachén. Wat anchag nawéngwéng te anchag chan ahechinnayaw way mangamma hen anchi narpo yanggay ah hamhamàcha. <sup>13</sup>Ngém chàni, achini ammag ichayaw hen iggay epa- amman Apudyus an chàni, te ichayawni yanggay hen nangammaanni hen empa-ammaana, yag na-ahap-ayu met agé an nadchi. <sup>14</sup>Wat yachi hen karébfénganni way manugun an chàyu ad uwan, te chàni chillu hen péspés-éy nangintudtuchu an chàyu hen anchi ammayay chamag mepanggép an Cristu. <sup>15</sup>Yag achini agég cha pérhén hen ichayaw koma hen tapena way na-ammaan ah tapen chi fabrý. Ngém chàyu

way sakopni, laychénni koma paat way ammag cha pomegsapegsa hen afurotyu ta wachay katoronganni ya ta mawayaan-ani agé way mangamma hen tapen hen cha epa-amman Apudyus an chàni. <sup>16</sup>Te hen laychénni koma, ini iwarawag hen anchi ammayay chamag hen anchichay kafabréfabréy way ad-achawwéy no chàyü. Te achini tot-owa ammag pérhén hen enamaan hen anchi tapena ah kachayawanni. <sup>17</sup>Te no mepanggép hen anchi michayaw, wacha chillu hen nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén,

“Hen anchi manginchayaw hen nenèng way michayaw, maid kasen ichayawna no achi yanggay hen anchi enamaan Apudyus.”

<sup>18</sup>Achi tot-owa machayaw hen anchi tagu way cha manginchayaw hen acharna, te hen anchi tot-oway machayawat hen anchi ichayaw Apudyus.

### Ah Pablo ya hen anchichay senang a-aposel

*Gal. 1:6-10; Fili. 4:15-18*

**11** <sup>1</sup>Anyu komag anohan hen antochay chà esorat way magat kamanà nawéngwéng te ammag kaman maid fiin-o way manàchég hen achar-o. Ya achiayu koma mappég hen antochay chà aryéaryén. <sup>2</sup>Te anà tot-owa ammag machanagan mepanggép an chàyü way kaman ménat hen chanag Apudyus no magat ammag safali hen afurotonyu. Te hen laychê yanggayat maid koma kasen manginyapetanyu no faén yanggay ah Jesu Cristu. Te kaman-ayu hen anchi fafarasang way netotorag way mangahawa way achi koma mafalin way annag iyapet ah safaliy laae. <sup>3</sup>Te uray ammag nenèng hen afurotyu an Cristu, anà chillu ammag machanagan, te magat ammag ma-awis hen hamhamàyu ah safaliy tudtuchu yag an-ayug matengew hen anchi ena-abfurotyu, yag ammag ma-allilaw hen layadyu an Jesus. Te yachi hen nekaman an Eva way ammag lenokop hen anchi nangéttém way farakkan way ah Chumunyu. <sup>4</sup>Te pakay ammag naraka hen chayü mangafunan hen uray heno way umalehna way mangintudtuchu hen sabsafali mepanggép an Jesus way faén kaman hen anchi intudtuchuni. Yag naraka peet agé hen mangafunanyu hen sabsafali mepanggép hen Espiritun Apudyus, ya anat agé hen mepanggép hen kahara-an hen tatagu way achi kaman hen enafurotyu hen anchi pés-éyna. <sup>5</sup>Wat ay napatpateg paat hen annachay chan pahih-ya way senang a-aposel no haén. <sup>6</sup>Te tàèn faénà naraeng way mangar-arkos hen alè, innilà ménat mepanggép an Apudyus. Yag enlasinyu ménat hen katot-owana, te maid achini empaka-ammu an chàyü hen chani nangintudtuchuwan.

<sup>7</sup>Yag hen anchi nangintudtuchuwà hen anchi ammayay chamag way narpon Apudyus an chàyü, maid met senengel-o ah labfù, te an-og empafafa hen achar-o way man-amma ah manginyanapà ah iyatagù.

Wat ay ammoh enomfatà lawa an nadchi. <sup>8</sup>Yag hen chà nanudtuchuwan an chàyu, chaà torongan hen anchichay cha omafurot ah tapetapen hen fabrèy, wat chicha hen kaman paat chà paligatén ta ah matoronganyu. <sup>9</sup>Te amin hen anchi nì-i-iggawà an chàyu, no wachay kasaporà, maid met namfagfag-à an chàyu, te an inidchat hen anchichay ifataaw way narpod Macedonia ta achiayu mapaligatan gapon haén. Yaha hen enkaman-o yag yachi chillu hen chà ekaman te achì paat laychén way mamap-aligat an chàyu. <sup>10</sup>Yag ah kenatot-owan hen nì-iggawan Cristu an haénat achi mafalin mafab-alewan hen antoy chà ichayaw way maid ar-arà ah uray heno an chàyu ahna hen provinsiyan hen Acaya. <sup>11</sup>Magat ekatyuwén yaha hen chà ekaman te achì laychén chàyu. Ngém faén, te innilan Apudyus way laylaychê paat chàyu.

<sup>12</sup>Ngém hen chà mangenkamanan hena, ta metopòcha hen annachay wachahna way ammag mangaliyén aposelcha ano. Yag anchag cha iyanap hen én-énnéncha way manginchayaw hen acharcha way nampachong ano hen chacha ekaman hen chani ekaman. <sup>13</sup>Te cha nahhay tatagu, faéncha angkay tot-oway aposel Cristu, te ancha yanggay an senang a-aposel way anchag penap-arang hen napiyarancha ah karokopan hen tatagu. <sup>14</sup>Yag achiayu agé mascha-aw ah kenasilibcha te ah Chumunyu hen ap-apocha. Yag ah Chumunyu, mafalin mamfalinéna hen acharna ah kaman am-ammayay anghel Apudyus. <sup>15</sup>Wat faén kahahaang no hen annachay chan sérfi an hiya, mafalin agé mamfalinéncha hen acharcha ah kaman chan sérfi hen katot-owaan. Ngém hen kahalenonotan nadchi an chichaat, haréméncha hen anchi aggaégyat way chusan hen aminay enam-ammaancha.

### Hen napàpàngangan Pablo gapon ommafurotana

*Gal. 1:11–2:10*

<sup>16</sup>Epegwà way mangimfaga way achiyu koma ekatén nawéngwéngà. Ngém no yachin ekatyu, anyu koma chillug anohan way mamangngar hen antoy chà manàchégan hen achar-o, te chayu met peet agé anohan hen annachay tapena. <sup>17</sup>Manowat te faén tot-owa ah Apo Jesus hen mangaliyén haphapetêto te egad kamanà nawéngwéng yag an-owat etorod way manginchayaw an cha natto an chàyu. <sup>18</sup>Ngém gapo ta chuarcha ahna hen cha manginchayaw hen wacha an chicha, kaman paat anà cha mapelet ta egad-ayu way manmanmà. <sup>19</sup>Yag chàyu agé way ekatyuwén naham-an, ammag naraka met peet hen chayu mangakseptaran hen nawéngwéng, wat akseptarénà koma agé. <sup>20</sup>Te pakay chayu akseptarén hen annachay tatagu way an chàyug chan falinén ah kaman alepan nò. Te tàén an chàyug cha lugiyén ya lokopon, ya cha chàyu ustan ya èmehan way uray anchag natangsetén chayu chillu parufusun chicha. <sup>21</sup>Ngém chàni tot-owaat chani mafiinan ya achiani maketorod way mangamman cha nahha.

Ngém mag-ay ta wachay chacha ichayaw, maetorod-o agé way manginchayaw hen achar-o. Manowat te kamanà yanggay nawéngwéng way mangamma ngém tàen, a, yag haphapetê chillu. <sup>22</sup>No ichayawcha way chichaat Hebreocha way Judio, Hebreowà met agé way Judio. Yag no ekatchéén chichaat, ganà paat Israel way penelen Apudyus ah mantataguna. Oo a, ngém umat met agé haén. Yag no ganà Abraham chicha, gana-à met agé an Abraham. <sup>23</sup>Yag no ekatchéén chachan sérfi an Cristu, wadwadcha met agé hen chà mansérfiyan an hiya no chicha. Anà ammag kaman nawéngwéng way cha mangalehto, ngém uray, a. Te ilanyu ngén, enlarahyà chicha way térén hen nangempapatiyà way mansérfi an hiya. Ya ammag chuar hen napàpàngangà gapon nadchi. Te namen-ano way chaà imfarufarud ya ammag achi agé mafilang hen chà nahaprahapratan gapon Cristu. Ya namen-ano agé hen téng-angay-o mepapchitan gapon hiya. <sup>24</sup>Nangallema hen chaà nanaprahapratan hen anchichay Judio way hentotlon poporo ya siyam way haprat hen ihay filang. <sup>25</sup>Yag nampetlo agé hen chaà namagohan hen anchichay eRoma. Yag hen namenghan, finunfuntoà. Ya nampetlo agé hen cha nalihéchan hen papor way chà niluganan. Yag wacha agén namenghan way anà ammag tommatap-aw hen anchi fayfay ah ihay lafi ya ihay ag-agaw. <sup>26</sup>Yag maid agé iggay nepasamak an haén hen chà namfiyafiyahiyan hen kafabréfabréy way i mangintudtuchu hen alen Apudyus. Te namen-ano way chà ginchang hen cha mangab-afarug way wangwang, yag namen-ano agé way téng-angayà kémémégén hen charan. Ya ancha agég chuar hen anchichay kacharaà way Judio way manlayad way mamchit an haén, ya umat agé hen anchichay faén Judio. Ya aggaégyat agé hen nekaman an haén hen chà nanluganan hen papor ya chuar agé hen cha mangan-a an haén hen kafabréfabréy ya umat agé hen chanachanak way kaskasenat agé hen enkaman hen anchichay ammag cha namarang hen afurotcha. <sup>27</sup>Pararo hen chà naligligatan gapon antoy chà ammaan, te kankanayén hen ammag maid én-énnè way masséy ya namen-ano agé way nanhenahenaangà ya chà nàwanàwawan. Ya namen-ano agé way chaà nakorangan ah ma-an ancha lumfong, ya maid amin ustoh mampeengà. <sup>28</sup>Yag faén agé yanggay chaha, te hen iha, ammag enag-agaw way ammag kaman chan finfinnat hen hamhamào ah kahalimunan hen amin anchichay cha omafurot way cha ma-am-among ah kafabréfabréy. <sup>29</sup>Te no komapsot hen pammaten hen ihéén ammag pararo hen hamhamào. Yag no wacha ay chi ma-awis ah fummasorén ammag amchan agé hen sigab hen hamhamào.

<sup>30</sup>Maid koma ichayaw-o ngém gapo ta chaà mapelet, faén ah kenasa-ad-o hen chà ichayaw te hen chà naligligatan ya hen kenakapsot hen achar-o ta maila paat hen torong Apudyus an haén. <sup>31</sup>Ya ah Apudyus way aman Apo Jesus way machachayaw ah ing-inggana, innilana way

maid kété m hen antochay chà enale. <sup>32</sup>Wacha uwa agé hen nepasamak an haén hen anchi ininggawà ad Damasco, te hen anchi gubérnador way chinutokan Are Arestas, empaguwarchana hen aminay fùnagan hen fabrèy ah mangenhanéfanà ano. <sup>33</sup>Ngém hen anchichay cha omafurot, inluggangcha haén hen anchi chakaray awit yag empàwaà hen anchi fintanan hen anchi topeng way arad hen yachiy fabrèy, yag inuy-uyà ah lahin wat iggayà chinpap.

### Hen anchichay empàilan Apudyus an Pablo

**12** <sup>1</sup>Tàén maid gutokna hen cha manginchayaw hen acharna, masapor etoroy-o chillu way manginchayaw hen anchi nammaan an haén ah ketopoan hen annachay cha manginchayaw hen acharcha ahna. Wat haphapetê mepanggép hen anchichay kaman empain-inép Apo Jesu Cristu an haén ya hen anchichay empahelapna. <sup>2</sup>Wacha hen ihay omma-abfurot an Apudyus way hen anchi kaysanay hemporoy opatay tawén, ammag na-ara ad uchu way iggaw paat Apudyus. Maid innilà no ammag hen lennawana yanggay hen émméy ono netape hen acharna, te ah Apudyus yanggay hen nangila. <sup>3</sup>Te hen innilà yanggayat ammag niyéy hen anchi amma-amayay lugar. Ngém maid tot-owa innilà no anggay yanggay hen lennawana ah émméy ono netape hen acharna te ah Apudyus yanggay hen nangila. <sup>4</sup>Yag ahchi, wacha hen chengngarna way ammag achi poros eparufus Apudyus way mahaphapet, ya maid chillu tagu ah makefaga an cha nadchi. <sup>5</sup>Yag hen yachiy tagu way na-ara ad uchu, wat haénchi. Yag non an umat ta safaliy tagu, chayawê hiya, ngém gapo ta haén, achì ichayaw te an-o chillug ichayaw yanggay hen nalgatà ah mail-an hen torong Apudyus an haén. <sup>6</sup>Non an-o laychén way manginchayaw hen achar-o, wat faénà ménat ong-ong te pahig tot-owa hen aminay aryê. Ngém achì chillu, te magat gapon nadchi yag yachin manayawan hen tatagu an haén. Yag faénchi hen laychê, te hen patinggan koma hen hamhamà hen tatagu an haénat egad koma hen ilanchna way ammaà ya hen changrénchna way aryê. <sup>7</sup>Ah Apudyus, inlumidyuna ah achì mampaspasekatan gapo hen anchichay chuar way nakaskascha-aw way empàilana an haén, te inidchatna hen ammag pararo way ligat way kaman paat anghel Chumunyu hen cha mamaligat an haén ah achì mampaspasekatan. <sup>8</sup>Yag nametlò ichawat an Apo Jesus ta ka-anéna koma hen yatoy ligat-o. <sup>9</sup>Ngém hen aminay songfatna an haén, ekatnéén, “Érégna hen torong-o an hea way manganoh hen annay ligatno. Te hen kawad-an hen ligat way maid mafalinno, yachi hen térén way manginaam hen kafaèlâ”. Yaha hen imfagana an haén, wat anà ammag laylayad gapon chà maligatan, te yachi hen chà manginaan hen kafaèlan Cristu an haén. <sup>10</sup>Yag ah machayawanaat anà ammag laylayad gapon aminay ligat-o ya hen

kakenapsot hen achar-o, ya uray heno way mepasamak an haén way tàén mainsortowà ya mapap-aligatanà, ya uray heno way problemà. Te no ammag chuar hen maligatà, yachi hen kail-an hen kafaellan Cristu way wachan haén.

### Hen hamhamà Pablo hen anchichay eCorinto

<sup>11</sup>Kamanà ammag nawéngwéng gapon amin antoy enalè mepanggép hen achar-o, ngém kaman paat anyug penelet te an-ayug gumiginnang te chàyü koma hen manàchég an haén. Ta tàén maid filang-o, maid chillu nangenlahyan an haén hen uray iha hen annachay cha mamarang hen kenangatocha way senang a-aposelyu ahna. <sup>12</sup>Te hen anchi kawad-à ahna, enan-anohà hen aminay ligat yag empàilà amin an chàyü hen anchichay sinyar ya kaskascha-aw way maid tataguh maka-amma, ya anat agé hen anchichay omenpahaang way a-amma ta wachay manot-owaanyu hen kena-aposel-o. <sup>13</sup>Wat amin way enammaà hen anchichay cha omafurot hen tapen hen fabrèy, enammaà agén chàyü way manongad yanggay hen anchi ihà-an way iggayà igastosan an chàyü. Wat pakawanénà koma no lawengchi.

<sup>14</sup>Chà saganéén hen antoy petlon hen aliya ahna way mangilan chàyü, yag achiya angkay chillu mamfagah torongyu, te faén hen pelakyu hen agawaà te chàyü paat hen laychê. Te chàyü hen kaman paat a-anào, yag faén met anà hen marpowan hen masapor hen chinàcha-ar, te hen chinàcha-ar hen marpowan hen masapor hen anà. <sup>15</sup>Yag haén, anà ammag laylayad way uray ud-ay an-og gastosan hen aminay wachan haén way uray agé hen achar-o nonat paat an-ayu matorongan. Wat ay omak-aket hen layadyu an haén gapo ta ommam-améd hen layad-o an chàyü.

<sup>16</sup>Awniyat afunanyu amin way iggay-o nanggastosan chàyü, ngém magat wacha chilluy mangaliyén ah kenasilib-o wat wacha chillu hen chà nanlugiyan an chàyü way anyu an cha-an masepotan. <sup>17</sup>Ngém nokay lawa hen enkaman-o way nanlugi an chàyü. Ay ammoh linugì chàyü hen anchichay chà hennag way ummalehna way tomorong an chàyü. <sup>18</sup>Te haén hen nannag an Tito way umalehna, ya anat agé hen anchi ihay sonodtaaw. Yag ay ammoh linugicha chàyü ahna. Cha-an met tot-owa, te nampachong chillu hen pontosni yag nampachong agé hen chani ekaman way mangamma hen nipiyar an chàni.

<sup>19</sup>Magat chayü agé ekat ah hamhamàyuwén anni cha ar-aryén amin chato ah mangempachayawanni yanggay hen acharni. Ngém faén, te chani yanggay aryén hen laychén Jesu Cristu way aryénni. Yag inni-ilan Apudyus agé way maid kasen gachatni no faén yanggay hen matoronganyu, chàyü way laylaychénni. <sup>20</sup>Ngém chaà machanagan te no umaliya ahna, magat ichahà chàyü way cha mangamma hen anchi

achi laychén. Wat kapeletan way no yachi, ammaè agé hen anchi achiyu laychén, te ingarê chàyù no ichahà chàyù way chan sosongel ya chan e-ennapés ya narakay pomochot hen u-uruyu. Yag magat é-éttégna agé hen chan am-ameam ya hen chan i-innusot ya hen chan kekennapot ya hen anchi chan pahih-iya way ammag maid tornosyu. <sup>21</sup>Tawwan hen hamhamào no gag-ara yag ichahà chàyù way é-éttégna way wachay cha-an mangimfafawi hen fasorna way anchag cha-an entagay way cha mì-isséy hen faén ahawacha ya chachan fàrafàrang ah uray heno way laweng way laylaychén hen achar. Te no yachi hen ichahà an chàyù hen kasen-o umaliyan, an ngata ammag pararo hen fumiinà an Apudyus, wat anà ngata ammag mankela hen sangwananyu amin.

### Hen anongoh way tugun Pablo

**13** <sup>1</sup>Petlò tot-owa ad uwan way umalehna way mangilan chàyù, wat no ichahà hen tapena an chàyù way é-éttégna hen chana fumasoran, kapeletan way machusa. Ngém masapor wacha chillu hen toro ono chuway tatagu ah mangistigu hen anchi laweng way enammaana, te yaha chillu hen ekat anchi nesosorat way alen Apudyus. <sup>2</sup>Hen anchi pegwan ummaliyà ahna, winarnengà hen annachay cha fumador ta etagaycha, te no achicha, sigurachu way anchag machusa hen antoy petlon umaliyà, wat yachin nanwarnengà an chàyù amin. Yag hen antoy kamaichà an chàyù, kasen-o agé warnengan chàyù way achi ségség-angan hen uray heno way cha fumador. <sup>3</sup>Wat chàyù way cha mangimfaga ah manot-owaanyu no ah Jesu Cristu tot-owa hen cha karpowan hen lébféng-o, wat yachi hen mangil-anyu hen mandisiplinaà an chàyù. Te faén met nakapsot ah Jesu Cristu way mangamma hen ammaana an chàyù, te chakar hen kafaelana. <sup>4</sup>Manowat te kaman paat nakapsot ah Cristu hen anchi natéyana hen koros. Ngém ad uwan way nan-uchi, maila way wacha tot-owa hen mannakafalin Apudyus an hiya. Yag chànì, kaman paat nakapsot-ani agé, te cha-ani mè-awa an Cristu hen anchi nanligligatana. Ngém cha-ani agé mèawa hen anchi natatagguwana, wat wacha an chànì agé hen mannakafalin Apudyus way mandisiplina an chàyù.

<sup>5</sup>Ihaiha koman chàyuwén chana uwisén hen acharna ta ilana no tot-owa way cha omafurot, ta acharna koma paat hen chana fistigarén ta faén chànì. Te ay ammoh maid innilayu way wà-achah Cristu an chitaaw no ommafurottaaw tot-owa. Te no maid ah Cristu an chitaaw, cha-antaaw peet tot-owa omafurot. <sup>6</sup>Yag yachi agé hen mangenlasinanyu way wà-acha ah Jesu Cristu an chànì agé.

<sup>7</sup>Hen chani chawatén an Apudyus, ta maid koma chayù am-ammaan ah laweng. Ya hen manlaychanni an nadchi, faén ah kachayawanni way cha manudtuchu an chàyù, te uray ud-ay maid maila ah penakamafalinni

non anyuwat an ammaan yanggay hen anchi usto. <sup>8</sup>Te achi masapor way pa-ancharénni hen penakamafalinni no anyuwat cha ammaan hen usto ta egad hen anchi achi mangafun hen tot-owa. <sup>9</sup>Yasakay ud-ay no achi mepàila hen penakamafalinni no anat an napegsa hen afurotyu. Te hen laychénni way chani paat chawachawatén an Apudyusat, ta an koma an pomegsa hen afurotyu an hiya. <sup>10</sup>Wat hen gachat-o way mangensorat hen antoy térén way tugun-o an chàyü, ta matugun-ayu hen antoy kamaichà ta no umaliyà, achi koma masapor way pararo hen ekaman-o way mandisiplina an chàyü. Ngém ah katot-owanaat wacha chillu hen karébféngà way mandisiplina an chàyü te ah Apo Jesus hen nangidchat hen penakamafalin-o way hen pontosna agé, wat faén ah kachaelanyu te ah katoronganyu.

<sup>11</sup>Wat hiyachi, sosnod, yaha yanggay hen ifagà an chàyü, wat sapay koma ta amma-ammay-ayu amin ahna, ya ta anyu yanggay ammag cha iyamma-amma hen chayü ekamkaman, ya anyu agég é-égnanan yanggay hen anchichay intugun-o an chàyü. Ya mantetempoyuganyu agé hen hamhamàyu ta matornos-ayu. Ta mì-i-iggaw ah Apudyus an chàyü way hiya chillu hen pongar chi layad ya tornos.

<sup>12</sup>Ya anyu agég cha epàipàila hen layadyu hen ifayu.

<sup>13</sup>Amin hen antochay tatagun Apudyus ahto, chacha amin pakomostéén chàyuhna.

<sup>14</sup>Wat ta hahallimunan chitaaw amin an Apo Jesu Cristu, ya ta lelènééntaaw agé hen layad Apudyus, ya ta man-ahetetempoyugtaaw amin gapo hen Espirituna way wachan chitaaw. *Haén ah Pablo.*